STAND DER MAAN.

1 Februarij . . . . . LAATSTE KWARTIER.
8 » . . . . . NIEUWE MAAN.
16 » . . . . . EERSTE KWARTIER.
23 » . . . . . VOLLE MAAN.

WATERGETIJDEN.

	Hoog Water.	Laag Water
29 WOENSDAG . . . 's morg.	8-36 's av	8-57
30 DONDERDAG	9-19	9-40
31 VRIJDAG	10-9	10-55
1 ZATURDAG	11-8	11-30

SURINAAMSCHE COURANT.

A°. 1834. WOENSDAG, DEN 29sten JANUARIJ. N°. 9.

PARAMARIBO.

GOUVERNEMENTS SECRETARIJ.

Den 25 Januarij 1834.

Alzoo HENRICUS BIJLAART uxor, sich bij rekeste aan den Gouverneur Generaal heeft geadresseerd met verzoek om bij anticipatie van den gewonen termijn van aankondiging, te mogen verkrijgen *Brieven van Manumissie*, voor den Slaaf FRANÇOIS, aankomende den Boedel wijlen de weduwe DE GRAAF, geboren MEURS.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle degenen, welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben zich daartegen te verzetten, om binnen den tijd van *acht* dagen, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, door den Gouverneur Generaal worden gedisponeerd, als bevonden zal worden te behooren.

De Gouvernements Secretaris,

G. A. VAN DER MEE.

ADVERTENTIEN.

Door het COLLEGIUM MEDICUM den Heer GRADUS HUBERTUS HONING, als *Heel- en Vroedmeester*, en den Heer GERARDUS SIJRIER, als *Heelmeester* in deze Kolonie, beide met overlegging van hunne acte promotie geadmitteerd zijnde; zoo wordt hiervan bij deze de belanghebbenden kennis gegeven.

Paramaribo den 25 Januarij 1834.

De Scriba van het Collegium Medicum,

H. H. DIEPERINK.

(5772) Publieke Inschrijving ter *Nieuwe Wees-, Kurateele en Onbeheerde Boedels Kamer*, op:

14 Balen heele } KOFFIJ.
1 Baal gebroken }

En 13 Balen CACAO,

van de Plantaadje *Tyrol*.

De inschrijvings-billetten zullen worden aangenomen tot op Zaturdag den 1sten Februarij e. k., des voormiddags ten *elf* uren.

De Kooper zal *f* 1-10 voor de ledige zak moeten betalen.

Paramaribo den 29 Januarij 1834.

De Scriba bij de Commissie tot de Zaken van opgemelde Kamer,

R. GOLLENSTEDE.

(5769) Op Donderdag den 30sten dezer, des namiddags ten *vier* uren, zal de *tweede* Vendu van *WINKELWAREN, MEUBELAIRE GOEDEREN* enz., ten huize bewoond door den Heer A. G. BOHLAND, plaats vinden.

Paramaribo den 29 Januarij 1834.

C. A. FISCO,

2de Commies.

(2186) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 31sten Januarij 1834, des morgens *negen* uren, ter Kastelenije van gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

De Slaven, met namen: *Roza Sophia* en *Frans;* aankomende J. P. SANDERS geboren TOURO.

Paramaribo, den 25 Januarij 1834.

De Wijkmeesters der Wijk L^r. A., zullen, ingevolge Publicatie de dato 5 Maart 1828, op Donderdag, den 3sten dezer, een aanvang maken met de *Jaarlijksche opneming* der Personen in hunne Wijk woonachtig. — Strekkende deze tot *kennisgeving* aan de geëerde Bewoners van voormelde Wijk.

Paramaribo, den 27 Januarij 1834.

J. J. B. DE MESQUITA.

C. D. KONING.

De Wijkmeesters der Wijk L^r. D., 1ste gedeelte, zullen, overeenkomstig de Publicatie, de dato 5 Maart 1828, op Maandag den 3den Februarij, eene aanvang maken met de *Jaarlijksche opneming* der Personen in hunne Wijk woonachtig; strekkende deze tot *kennisgeving* aan de geëerde Bewoners van voormelde Wijk.

Paramaribo den 27 Januarij 1834.

C. L. PLANCKERS.

J. NUNES.

De Wijkmeesters der Wijk L^r. D., 2de gedeelte, zullen overeenkomstig met de Publicatie de dato 5 Maart 1828, en gepubliceerd den 6den daaraanvolgende, met de *Jaarlijksche opneming* der Personen in hunne Wijk woonachtig, rondgaan, waarvan door deze aan de geëerde Bewoners wordt kennis gegeven, met uitnodiging tevens van hunne tegenwoordigheid, ten einde mede te werken dat deze opneming zoo veel mogelijk naauwkeurig moge plaats vinde; de dagen door hun bepaald ter opneming, zijn Maandag, Woensdag en Vrijdag, en een aanvang te nemen op Maandag den 3den Februarij met de *Steenbakkersgracht* en *Saramaccastraat.*

Paramaribo den 24 Januarij 1834.

B. A. GERRITSEN.

F. G. PICHOT L'ESPINASSE.

(5820) A. MULLER, *Mechanicus*, zal *HEDEN AVOND*, eene VIERDE VOORSTELLING geven, met zijne *MECHANISCHE INSTRUMENTEN.*

(5818) Allen die deugdelijke vorderingen hebben, ten lasten van wijlen den Heer EILDERT VAN DER VEEN, in leven *Directeur* op de Plantagie *Clevia*, worden vriendelijk uitgenoodigd om ten spoedigsten, uiterlijk binnen *veertien* dagen, daarvoor de voldoening bij den ondergeteekende te ontvangen. — Zullende na verloop van dien tijd het *Saldo Kas* aan de Erfgenamen worden overgemaakt, en geene vorderingen verder in aanmerking komen.

Paramaribo den 28 Januarij 1834.

H P. VAN MARK qq.

(5768) J. E. LYONS, zal *MORGEN* op Vendu verkoopen: Provisien en Stukgoederen om rekening te sluiten. — Alsmede een Pontslading Wane en Kopie Planken, voor rekening den Houtgrond *Osembo.*

(5921) M. A. KEIJSER, zal Vrijdag op Vendu verkoopen Provisien, Stukgoederen, een kist met Schrijfpapieren en gekleurde Potlooden, eenige Korjalen en de Nalatenschap van wijlen Ik. DE LA PARRA Jr., alsmede de Nalatenschap van wijlen CRISPIJN van LOUISA van MATHIJS van LOBBRECHT, bestaande in: Meubelen, Kleederagien, Zilverwerk, eene onvoltooide Korjaal, liggende op het Erf aan de *Zwartenhovenbrugstraat*, L^r. D. N°. 484, en de Slaven: ANDRIES, *Kanter*, TIEBES en HAZARD. — Voorts de Slaaf ANDRE, aankomende JANUARIJ van LOBBRECHT.

En TOONJE bekwame *Timmerman*, aankomende de Wed. S. J. L. MENIST.

(5816) JOHANNES DE GRAAFF GODET zal binnen kort deze Kolonie verlaten.

Paramaribo den 28 Januarij 1834.

(5725) Mejufvrouw J. DE GRAAFF vertrekt.

(5771) De wed. D. STERK, geboren SANDER, met hare *drie* minderjarige Kinderen vertrekt.

SCHEEPSTIJDINGEN.

Uitgeklaard.

Den 27sten dezer, de Deensche Brik *Louisa Adelaide*, Kapt. C. FRIIBERG, naar St. Thomas.

MENGELINGEN.

IETS OVER DEN WAREN MOED; GESCHETS IN HET VOORBEELD VAN SOCRATES, VERGELEKEN MET DAT VAN CATO.

(*Vervolg van No. 8.*)

De aankomst van *Scipio*'s ruiters, die zich eerst naar *Parada* hadden begeven, maar aldaar door CAESAR, die de stad tot op de puinhoopen verbrand en de inwoners vermoord had, waren verjaagd, gaf CATO nog eenige hoop op het behoud der stad. Hij trok hen buiten de stad te gemoet, en maande hen aan om, onder zijn bevel, het uiterste tot verdediging derzelve te wagen.

Terwijl CATO zich hier bevond, liet RUBRIUS, dien hij in de stad gelaten had, om den raad der driehonderd in het oog te houden, hem weten, dat de raad in dadelijken opstand was tegen hem. Het antwoord van de ruiters op zijne aanspraak maakte het benarde van zijnen toestand nog grooter, daar dezen hem verklaarden, niet voor CAESAR te vreezen, onder het geleide van CATO; maar dat zij de stad niet anders verdedigen wilden, dan onder voorwaarde, dat men al de inwoners van *Utica*, die zij als verraders beschouwden, zou vermoorden of verjagen; een eisch, dien CATO, de regtvaardige CATO, niet kon inwilligen.

Toen hij in de stad teruggekeerd was, bevond hij het oproer heviger, dan hij verwacht had. De raad had reeds open-

lijk verklaard, dat niemand gedwongen kon worden, om zich tegen den overwinnenden CAESAR te verzetten; en sommigen kwamen er nu voor uit, dat men de *Romeinsche* raadsheeren vatten moest. CATO, die hardhoorend was, veinsde het laatste niet te hebben gehoord, maar snelde dadelijk naar buiten de stad, en rende de ruiters, die reeds vertrokken waren, achterop. Hij bezwoer hem met tranen, dat zij ten minste éóne poging doen zouden, om de ongelukkige raadsheeren te redden; ja met eigene handen greep hij de teugels van sommige paarden, en dreef ze alzoo naar de stad terug. De ruiters, daarentegen, baden hem, dat hij van deze gelegenheid gebruik zoude maken, om zelf aan de handen zijner vijanden te ontvlugten; maar hij weigerde dit volstrekt, en, daar hij naar de stad teruggtrok, haalde hij eindelijk de ruiters over, om ten minste dien dag nog te vertoeven.

Toen CATO met de ruiters teruggekeerd was, liet de raad van driehonderd hem verzoeken, om in deszelfs midden te komen. De raadsheeren, die zich bij hem bevonden, wilden hem dit beletten, en smeekten hem, aan dat verzoek niet te voldoen, alzoo zij een' aanslag tegen hem vreesden. Doch CATO stelde hen gerust, en ging geheel alleen in den raad. Deze, op het gezigt van de ruiters bevreesd voor straf, sloeg hem voor, daar het oogmerk, om zich aan CAESAR over te geven, niet meer kon worden verbloemd, om voor hem bij den overwinnaar genade te smeeken Hij raadde hen aan, om alles, wat mogelijk was, aan te wenden tot eigen behoud, maar voegde er bij: »Het betaamt den overwonnen, onderworpen te zijn, en den schuldigen, vergiffenis te smeeken; doch ik ben, mijn gansche leven door, niet slechts onverwonnen van CAESAR gebleven, maar ben zelfs, voor zoo verre ik wil, verwinnaar, daar ik CAESAR in regtvaardigheid en deugd overtreffe, die nu zelf overwonnen is, als overtuigd van misdrijven tegen het Vaderland, die hem reeds lang te laste gelegd zijn."

Toen CATO de vergadering verliet, kwam men hem berigten, dat CAESAR reeds in aantogt was met zijne gansche magt. »Helaas!" riep hij uit, »hij komt tegen ons op, als waren wij nog mannen!" en nu maande hij de raadsheeren aan, om onmiddelijk bedacht te zijn op de vlugt; hij liet dadelijk alle poorten sluiten, behalve die aan de haren alwaar hij ijlings een aantal schepen zeilree liet maken, om, onder bescherming der ruiters, zijne vrienden te doen ontvlugten. Dit was eene zaak, die hem uitermate ter harte ging, en waarin hij, met de meeste zorg, niet alleen dien ganschen dag, maar zelfs een gedeelte van den nacht, werkzaam was.

Maar hij zorgde niet alleen voor zijne vrienden; de bewoners van *Utica*, zoo wel als de raad van driehonderd, die tegen hem was opgestaan en zijne voornemens verijdeld had, ondervonden de grootste blijken van zijne regtvaardigheid en menschlievendheid. De eersten toch bevrijdde hij van eene plundering, waardoor zijne ruiters, voor dat zij de stad verlieten, voornemens waren dezelve te verwoesten, door die plundering af te koopen, met aan ieder dier ruiters 100 sestertien (ongeveer *f* 7-50 van onze munt) uit zijne eigene middelen te geven; terwijl hij den laatsten (den raad van driehonderd) voor het bijeengeroepen volk verdedigde, en allen aanmaande, om voor elkanders onderling welzijn te zorgen.

Terwijl hij alzoo werkzaam was, om voor het behoud van allen, behalve zichzelven, alles te doen, wat mogelijk was, vervoegde zich bij hem, een bloedverwant van CAESAR, die hem verzocht, zijne hulp te verleenen in het opstellen eener aanspraak, met welke hij, in naam van den raad van driehonderd, den overwinnaar wilde te gemoet gaan. Hij deed dit volgaarne; maar toen dezelfde bloedverwant CATO aanbood, zijne voorspraak bij den overwinnaar te wezen, toen antwoordde hij met waardigheid: »Indien ik mijne vrijheid aan CAESAR verschuldigd wilde zijn, dan behoefde ik slechts tot hem te gaan; maar ik wil geenen dwingeland dank verschuldigd wezen." Zijnen zoon, echter, die hem niet wilde verlaten, beval hij zijner voorspraak aan, als ook zijne vrienden, indien deze in handen van CAESAR vallen mogten. Het overige van den dag bragt hij door in gesprekken met zijne vrienden en zijnen zoon, den laatsten vermanende, zich van alle staatzaken te onthouden, alzoo dit niet meer geschieden konde op de wijze, eenen CATO waardig.

Na het bad gebruikt te hebben, hield hij den avondmaaltijd, op welken hij, benevens zijne vrienden, de regering van *Utica* genoodigd had. Het gesprek liep over wijsgeerige onderwerpen, onder anderen over de stelling der *Stoïcijnen: dat de deugdzame man altijd vrij is, en dat de boozen slaven zijn;* en CATO verdedigde deze stelling met zoo veel vuur en op zulk eene wijze, dat zijne vrienden in de reeds ontstane vrees, dat hij een' zelfmoord begaan zoude, werden versterkt.

Vervolgens, als naar gewoonte, eene avondwandeling met zijne vrienden gedaan, en den bevelhebbers der wacht de noodige bevelen gegeven hebbende, nam hij, een meer dan gewoon hartelijk afscheid van zijnen zoon en vrienden, en begaf zich naar zijn slaapvertrek.

Hier nam hij de zamenspraak van PLATO over de onsterfelijkheid der ziel in handen, en, het boek bijkans uitgelezen hebbende, zag hij op, en miste het zwaard, dat hij altijd bij zich had, en dat zijn zoon nu had laten wegnemen. Hij riep een slaaf, en beval dezen, het hem aanstonds te brengen; maar, de slaaf nog niet teruggekomen zijnde, toen hij het boek had uitgelezen, riep hij alle zijne slaven, eischte het zwaard van hen, en gaf zelfs een' hunner een' zwaren vuitslag in het gelaat, schreeuwende, dat hij, door zijnen zoon en zijne slaven, aan den vijand verraden was.

De jonge CATO vloog, op dit gerucht met zijne vrienden naar de slaapzaal, en wierp zich, smeekende, in de armen zijns vaders; maar CATO, met een dreigenden blik rondziende, vroeg, waarom men hem behandelde als eenen onzinnigen, zonder te trachten hem te overtuigen indien hij verkeerd handelde maar door hem met de daad te beletten om zijnen wil te doen, en riep gramstorig uit tegen zijnen zoon: »Gij, knaap! wilt gij uwen vader kluistere binden, opdat hij geheel onmagtig zij, om CAESAR, zoo deze hem mogt overvallen, het hoofd te bieden? Voor mijzelven toch heb ik dat zwaard niet noodig; ik behoef immers mijnen adem slechts voor een' korten tijd te verstikken, of mijn hoofd tegen den wand te slaan, om mijzelven het leven te ontnemen."

De diep bedroefde zoon zond den vertoornden vader het zwaard, door een kleinen jongen, terug. CATO, nam het aan, rukte het uit de scheede, beschouwde het naauwkeurig, en, het scherp bevindende, zeide hij: »Nu ben ik mijn eigen meester." Hij legde het zwaard voorts bij zich, en nam wederom de zamenspraak van PLATO in handen.

Of hij daarna werkelijk in een' diepen slaap is gevallen, of dat hij dien slechts heeft voorgewend, om zijn oogmerk tot zelfmoord te verbergen, ten minste om zijne vrienden gerust te stellen, is onzeker; maar, midden in den nacht, ontbood hij zijnen geneesheer, om een verband te leggen op de hand, die hij, door den slag aan den slaaf, gekwetst had; terwijl hij BUTA, een man, dien hij gewoonlijk in staatzaken gebruikte, liet vernemen naar den toestand der schepen, waarmede zijne vrienden ontvlugten zouden. Deze kwam terug met de tijding, dat allen, op één na, vertrokken waren. Een hevige storm stak op; deze deed hem voor het lot zijner vrienden sidderen; hij beefde op het denkbeeld, dat de schepen in derzelver vlugt mogten vertraagd worden; nogmaals zond hij BUTA naar de haven, met last om alles tot behoud der schepen aan te wenden, zoo deze verpligt mogten worden om terug te keeren. Reeds daagde de morgen; BUTA kwam terug met de tijding, dat in de haven alles rustig was, en dat dus de schepen ongetwijfeld veilig derzelver koers vervolgden. Nu scheen CATO zich andermaal, voldaan over de redding zijner vrienden, ter ruste te begeven; maar, zoodra BUTA de slaapzaal verlaten had, zette hij zich het zwaard op de borst; de wond was echter niet terstond doodelijk; de kwetsuur aan zijne hand had hem belet, den stoot met genoegzame kracht toe te brengen; hij viel zieltogende van zijne legerstede, en in zijnen val wierp hij een tafeltje omver, dat bij hem stond; aanstonds vlogen zijne slaven toe, op het hooren van het daardoor veroorzaakte gedruisch, die hem badende in zijn bloed op den grond vonden liggen. Dadelijk snelde ook zijn geneesheer toe; deze stelpte terstond het bloed en hechtte de wond; dit deed CATO weder tot zichzelven komen; nogmaals spande hij alle zijne krachten in, keek woedend in het rond, stootte de hand des geneesheers van zich af, scheurde de wond andermaal open en — gaf den geest!

Moed is die kracht van den geest, die den mensch zijne ware grootheid leert kennen en gevoelen; die in zijne borst het besef doet ontstaan, dat hij meer is dan een kind des stofs; dat hij het evenbeeld is van zijnen Schepper. Wanneer de mensch diep doordrongen is van deze bewustheid, zal hij zich weten te verheffen boven de wisselvalligheden des levens, om alleen aan zijne onsterfelijkheid te denken; hij zal rijkdommen, rang, aanzien, eer naar de wereld kunnen verachten, wanneer hij die niet behouden of verkrijgen kan, zonder van den weg, dien deugd en pligt voorschrijven, af te dwalen; en, wanneer hoogere pligten dit eischen, zal hij niet alleen gevaren en rampen, met bedaardheid, het hoofd bieden, maar zelfs, zoo dit noodzakelijk is, liever met eer sterven, dan een leven behouden, hetwelk alleen de prijs kan wezen van ongehoorzaamheid aan pligt. En zoo is moed het ware beginsel van menschelijke grootheid, van menschelijke deugd; het sterkste wapen tegen afwijking van pligt.

(Het vervolg hierna.)

Ter Drukkerij van GEBROEDERS SERRES.